

PORADNIK DLA SENIORÓW

POZYSKIWANIE ŚRODKÓW NA INICJATYWY SENIORÓW

Broszura informacyjna

POZnań*
metropolia

Poznań 2019

Broszura przygotowana przez zespół autorów:

Stowarzyszenie Centrum Rozwoju
Edukacji Obywatelskiej CREO
ul. Kochanowskiego 8A/2
60-845 Poznań
www.centrumcreo.pl

Broszura przygotowana na zlecenie:

Stowarzyszenie Metropolia Poznań
ul. Kościelna 37
60-537 Poznań
www.metropoliapoznan.pl
www.senior.metropoliapoznan.pl

1. Dlaczego warto pozyskiwać granty na inicjatywy senioralne?

Pytanie z pozoru wydaje się banalne. Przecież oczywistym wydaje się potrzeba pozyskiwania dodatkowych pieniędzy (dotacji, grantów) np. dla klubu seniora na organizację wycieczki krajoznawczej lub dla stowarzyszenia działającego na rzecz osób 60+ na organizację otwartych wykładów z ekspertami z różnych dziedzin. Jednak podczas częstych kontaktów z aktywnymi seniorami autorzy niniejszej broszury spotkali się bardzo często z ogromnymi obawami przed podejmowaniem prób uzyskania dotacji ze źródeł bardziej sformalizowanych np. ministerstwa, agencje rządowe, fundacje prywatne itp.

Czego więc obawiają się środowiska seniorów (nierzadko liczne, bardzo aktywne lokalnie i doskonale zorganizowane), że rezygnują z pozyskiwania środków nawet w ramach specjalnie do nich kierowanych programów pomocowych?

Poniżej kilka powodów, pojawiających się w wypowiedziach seniorów.

**nie wiemy
gdzie szukać
informacji
o konkursach**

**nie mamy
sprawności
w obsłudze
internetu
(aplikacja online)**

**nigdy
wcześniej nie
wnioskowaliśmy
o takie środki**

**procedury
i zasady
wnioskowania są
skomplikowane**

**formularz
wniosku jest
niezrozumiały**

**skomplikowane
zasady rozliczeń
finansowych
dotacji**

**boimy się
kontroli ze strony
grantodawców**

**boimy się
konieczności
organizacji
przetargów**

**by realizować
taki projekt
trzeba mieć duży
zespół osób**

Obalmy więc kilka stereotypów:

- ✓ **Faktycznie, informacje nt. konkursów są dostępne w internecie** a wnioski aplikacyjne należy zazwyczaj wysyłać online i wymaga to pewnych umiejętności. Z drugiej jednak strony seniorzy w coraz większym stopniu korzystają z komputera i internetu. Świat się zmienia i widać tu ogromny postęp także w środowisku osób 60+.
- ✓ **Zawsze musi być ten pierwszy raz!** Nie rezygnujemy z podejmowania prób aplikacji, nawet jeśli jesteśmy w temacie nowicjuszami. Jazdy na rowerze też nie nauczyliśmy się pierwszego dnia na siodełku!
- ✓ **Przy większości konkursów podane są numery telefonów do osób, które odpowiedzą na nasze pytania.** Często można także wysłać maila lub przyjść na spotkania informacyjne.
- ✓ **Zasady rozliczeń zazwyczaj są jasno i precyzyjnie opisane np. w regulaminie danego konkursu.**
- ✓ **Nawet w przypadku, gdy przyjdzie do nas „kontrola” lub „wizyta monitorująca”** – jej celem jest zazwyczaj pomoc byśmy lepiej realizowali projekt, a nie znalezienie błędów i wyciągnięcie konsekwencji. Pracownicy grantodawców wiedzą, że nie jesteśmy urzędnikami a społecznikami.
- ✓ **W projekt może być zaangażowanych wiele osób** jednak zazwyczaj w kwestiach organizacyjnych wystarczy by 1-2 osoby przedsięwzięcie koordynowały i na bieżąco kontrolowały jego realizację.

Nie taki diabeł straszny! Warto pozyskiwać środki na inicjatywy m.in. dlatego, że:

możemy więcej
wyjeżdżać, mieć
lepszy sprzęt czy
nowy lokal

możemy
ciekawiej
spędzać czas
wolny

możemy pokazać
że seniorzy są
kreatywni
i zaradni

możemy
skuteczniej
realizować
nasze plany

możemy więcej
wywalczyć dla
siebie i swojego
środowiska

możemy nauczyć
się czegoś
nowego
i przydatnego

2. Formularz wniosku – seniorze dasz radę!

Jakiegokolwiek źródło dofinansowania projektu senioralnego wybierzemy – zawsze wymogiem podczas aplikacji będzie opisanie naszego przedsięwzięcia poprzez wypełnienie wniosku o dofinansowanie.

Zanim przystąpimy do wypełniania wniosku musimy pamiętać o kilku sprawach:

- **POTRZEBA i POMYSŁ** – zastanów się nad zakresem projektu, szczególnie pod kątem potrzeby jego realizacji. Najważniejsze jest udowodnienie, że przedsięwzięcie stanowi odpowiedź na realny i istotny problem w środowisku seniorów. W poznaniu potrzeb może pomóc np. ankieta.
- **ZASADY / REGULAMIN** – sprawdźmy dokładnie zasady naboru, zazwyczaj ujęte w tzw. regulaminie konkursu lub ogłoszeniu o naborze. Zasady odpowiadają na najważniejsze pytania: co? kto? jak? za ile? Dzięki nim upewnisz się, że jesteś uprawniony do startu w konkursie a Twój pomysł jest trafiony i masz szansę na wysoką ocenę przez ekspertów.
- **ADRESACI PROJEKTU** – ważne by wiedzieć do kogo projekt jest kierowany. Im większa grupa potencjalnych beneficjentów projektu tym lepiej. Można więc np. ukierunkować projekt do seniorów z kilku klubów seniora w gminie lub zaprosić do współpracy młodzież.
- **ZESPÓŁ PROJEKTOWY** – nie wszystko da się zrobić w pojedynkę. Zbudowanie zespołu wspierającego projekt jest kluczowe zarówno na etapie przygotowania wniosku, jak i późniejszej realizacji inicjatywy wraz z działaniami organizacyjnymi i rozliczeniem ewentualnej dotacji.
- **INNOWACJE** – aby Twój projekt był ciekawy warto pomyśleć nad tym, by się wyróżniał. Może być to intrygujący tytuł lub wyjątkowy zakres przedsięwzięcia np. poprzez włączenie seniorów w innowacyjne działania, których nigdy wcześniej nie wykonywali. Wyróżnikiem może być także zastosowanie nowych technologii czy zaproszenie wyjątkowych gości.

Jednak wracając do wniosku – pierwsze o czym powinniśmy pamiętać podczas wypełniania formularza: „co nie jest spisane nie będzie zrealizowane!”. Musimy więc spisać nasz pomysł wykorzystując do tego obowiązujący dla danego konkursu formularz – wzór wniosku. Naturalnie dla każdego konkursu ma on nieco odmienny wygląd i zakres. Zawsze jednak konieczne jest wskazanie podczas jego wypełniania podstawowych informacji o przedsięwzięciu np.:

TUTYŁ PROJEKTU

- zazwyczaj limitowany konkretną liczbą znaków lub wyrazów
- powinien być rozpoznawalny i chwytliwy

LOKALIZACJA PROJEKTU

- określenie miejsca realizacji projektu (adres/nr działki)

OPIS PROJEKTU

- powinien być zwięzły i zawierać wszystkie elementy projektu
- powinien być atrakcyjny dla jak największej liczby odbiorców

UZASADNIENIE PRZEDSIĘWZIĘCIA

- wskazujemy problem jaki rozwiązujemy (dlaczego projekt?)
- potrzeba realizacji powinna być istotna dla adresatów (realny interes)

OKREŚLENIE KOSZTÓW

- określ koszt projektu ze wskazanie poszczególnych elementów
- jeśli masz oferty wykonawców - dołącz je jako załącznik

WSKAZANIE WNIOSKODAWCY

- podajesz konkretne dane
- nawet jeśli działasz w grupie projekt formalnie zgłasza 1 osoba lub podmiot

LISTA POPARCIA

- do wniosku czasem należy dołączyć listę poparcia mieszkańców
- lista nie będzie upubliczniona i posłuży tylko urzędnikom

3. Lista potencjalnych grantodawców

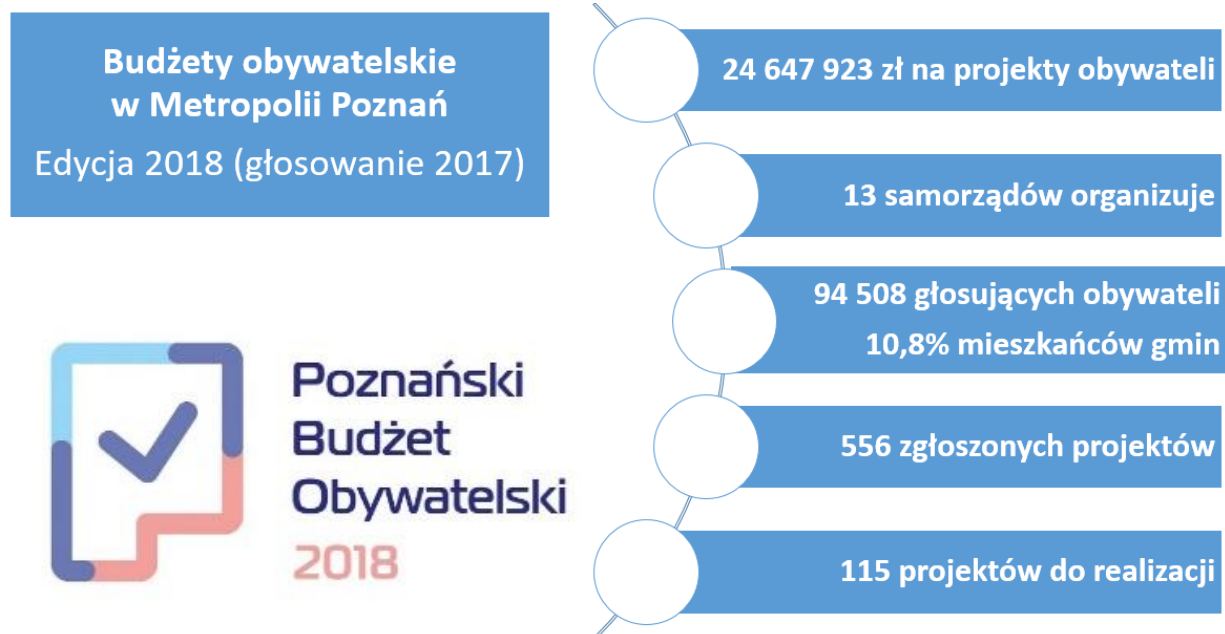
Dofinansowanie na projekt senioralny, jaki planujemy na obszarze aglomeracji poznańskiej, możemy pozyskać z wielu możliwych źródeł. Lista grantodawców jest długa i warto zapoznać się ze szczegółowymi informacjami zawartymi na stronach internetowych konkretnych instytucji, fundacji czy stowarzyszeń.

- **Samorządy** – JST przyznają środki na projekty społeczne głównie w ramach realizacji tzw. **Rocznych Programów Współpracy JST z organizacjami pozarządowymi**. Dokumenty te są corocznie przyjmowane przez samorządy na mocy obowiązku wynikającego z Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Samorządy przekazują środki na:
 - Konkursy na realizację zadania publicznego – zgodnie z zapisami danego Roczego Programu Współpracy.
 - Małe granty (max. 20% środków w ramach Roczego Programu)
 - ✓ Organizacja składa wnioski bez konkursu
 - ✓ Oferta upubliczniona przez JST przez 7 dni z możliwością składania uwag
 - ✓ Max. wartość dotacji: 10 000 zł
 - ✓ Max. wartość „małych grantów” w roku dla jednej organizacji: 20 000 zł
 - ✓ Okres realizacji zadania: do 90 dni
- **Samorządy – fundusz sołecki** – w gminach wiejskich i miejsko-wiejskich, część środków na inicjatywy mieszkańców jest przekazywana w formie tzw. funduszu sołeckiego.
 - Fundusz sołecki działa w większości gmin, w których są sołectwa. Można z niego finansować wszystko to, co mieści się w zadaniach własnych gminy.
 - Fundusz sołecki jest formą budżetu partycypacyjnego - stanowi środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, które są zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków ich życia. To zebranie wiejskie – czyli mieszkańcy danego sołectwa – podejmują decyzje na co mają zostać wykorzystane ww. środki finansowe. Dlatego też, to samym mieszkańcom zależy na tym, aby środki były wydawane w sposób prawidłowy i efektywny.

PATRZ:
ZAŁĄCZNIK
DO PORADNIKA

– wzór
formularza
do „małego
grantu”

- **Samorządy – budżet obywatelski** – jest demokratycznym procesem, w którym mieszkańcy współdecydują o wydatkach publicznych w gminie w perspektywie kolejnego roku budżetowego. Mieszkańcy zgłaszają propozycje zadań do budżetu, są one wstępnie weryfikowane przez urzędników, a następnie mieszkańcy wybierają do realizacji najlepsze wg nich inicjatywy w głosowaniu powszechnym.

- **Samorządy – Inicjatywa Lokalna** – to forma współpracy jednostek samorządu terytorialnego z ich mieszkańcami, w celu wspólnego realizowania zadania publicznego na rzecz społeczności lokalnej.
 - Realizacja inicjatywy lokalnej polega na współpracy obu stron – mieszkańców i Urzędu. Wkład mieszkańców (jako wnioskodawców) może polegać na pracy społecznej, na świadczeniach pieniężnych lub rzeczowych.
 - Urząd nie przekazuje mieszkańcom żadnej dotacji finansowej, ale wspiera realizację zadania w sposób organizacyjny lub rzeczowy, w tym również poprzez np. zakup usług i/lub materiałów niezbędnych do realizacji inicjatywy lokalnej. Mieszkańcy mogą także otrzymać od Urzędu na czas trwania umowy rzeczy konieczne do wykonania inicjatywy lokalnej.
 - Trzeba jednocześnie pamiętać, że realizacja inicjatywy lokalnej musi być zgodna z innymi przepisami prawa – w tym z prawem zamówień publicznych. Dodatkowo, mieszkańcy nie mogą czerpać zysku z realizacji inicjatywy.
 - Wniosek o realizację inicjatywy lokalnej mogą złożyć zazwyczaj mieszkańcy bezpośrednio lub za pośrednictwem organizacji pozarządowych.
- **Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (NIW-CRSO).** Ta rządowa instytucja od niedawna jest odpowiedzialna za realizację większości programów wspierających sektor pozarządowy w Polsce, także organizacje realizujące inicjatywy dla seniorów. NIW-CRSO ogłasza konkursy m.in. dotyczące takich programów, jak:
 - Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (**FIO**)
 - **Korpus Solidarności** - Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Długoterminowego
 - Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich (**PROO**)
 - Programu Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych (**ROHiS**)
 - Uniwersytety Ludowe

Więcej na stronie: www.niw.gov.pl

Narodowy Instytut Wolności
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

- **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** – udziela dotacji na inicjatywy dotyczące seniorów w ramach kilku programów tematycznych. Więcej: www.senior.gov.pl
 - **Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020 (ASOS)**
 - **Senior+**
 - **Opieka 75+**
- **Województwo Wielkopolskie** (Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego) – udziela dotacji na projekty finansowane ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego:
 - Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 (WRPO 2014+), więcej: www.wrpo.wielkopolskie.pl
 - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) 2014-2020, więcej: www.power.gov.pl
- **Fundacje i stowarzyszenia prywatne** – udzielające wsparcia finansowego na realizację projektów społecznych, w tym inicjatyw senioralnych:
 - **Fundacja Santander "Tu jestem, tu zmieniam"** – udziela grantów w wysokości 5-10 tys. zł na działania na rzecz dobra wspólnego w przestrzeni publicznej, w lokalnym środowisku. Więcej: www.fundacja.santander.pl
 - **Fundusz Obywatelski** - wspiera działania na rzecz ochrony praw i wolności obywatelskich, wartości konstytucyjnych oraz tworzenia przestrzeni dla pluralistycznej debaty wokół istotnych spraw publicznych, w duchu troski o dobro wspólne. Można skorzystać z oferty otwartego funduszu grantowego oraz tzw. szybkich grantów. Więcej: www.funduszobywatelski.pl/
 - **Narodowy Bank Polski** - projekty z zakresu edukacji ekonomicznej. Więcej: www.nbportal.pl/edukacja-w-nbp/dofinansowanie-nbp
 - **Fundacja BGK** – realizuje kilka programów grantowych, spośród których dla seniorów najbardziej interesujące są Generacja 5.0 oraz Moja Mała Ojczyzna. Więcej: www.fundacja.bgk.pl
 - **Fundacja Lafarge Wspólnie** – m.in. w ramach programu grantowego „Wspólnie dla regionu” dofinansowuje zwyczajnie projekty kwotą od 3000 do 15000 zł. Więcej: www.fundacjawspolnie.pl
 - **Fundacja PZU** – dotacje dla organizacji, instytucji i osób fizycznych m.in. na lokalne inicjatywy oraz dla osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Więcej: www.fundacijapzu.pl
 - **Fundacja CEMEX "Budujemy przyszłość"** - dofinansowanie na poziomie do 4 lub do 8 tys. zł. Więcej: www.budujemyprzyszlosc.org.pl

4. Przykładowe źródła dofinansowania - opisy

Poniżej przegląd możliwych źródeł pozyskania dodatkowych środków na realizację inicjatyw dla seniorów i konkretnych projektów dotyczących osób 60+. Środki finansowe w postaci dotacji lub grantów można pozyskać w ramach programów uruchamianych przez agencję rządową NIW-CRSO (Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego) lub bezpośrednio przez konkretne ministerstwa. Dodatkowo, ważnym źródłem potencjalnego wsparcia finansowego są fundacje prywatne, często powiązane z biznesowym sektorem bankowym, farmaceutycznym lub spożywczym.

Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych (ASOS)

Pełna nazwa: Rządowy Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020 (ASOS)

Grantodawca: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Cel programu:

Celem Programu jest poprawa jakości i poziomu życia osób starszych dla godnego starzenia się oraz zagospodarowanie potencjału osób starszych poprzez aktywność społeczną tych osób. Program pozwoli na zwiększenie aktywności osób po 60 roku życia przez edukację i uczenie się przez całe życie oraz działania na rzecz solidarności i integracji wewnątrz- i międzypokoleniowej.

Cel główny Programu będzie realizowany przez cele szczegółowe:

- zwiększenie różnorodności i poprawa jakości oferty edukacyjnej dla osób starszych;
- tworzenie warunków dla integracji wewnątrz- i międzypokoleniowej osób starszych przy wykorzystaniu istniejącej infrastruktury społecznej oraz potencjału intelektualnego seniorów;
- rozwój zróżnicowanych form aktywności społecznej, w tym upowszechnianie wolontariatu, partycypacji w procesach decyzyjnych,

w życiu społecznym, udział osób starszych w kształtowaniu polityki publicznej;

- zwiększenie dostępności, podniesienie jakości usług społecznych oraz wspierania działań na rzecz samopomocy i samoorganizacji.

Kto może pozyskiwać środki:

- organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego,
- spółdzielnie socjalne, o których mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych,
- stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

Na co może pozyskiwać środki:

- Priorytet I. Edukacja osób starszych
- Priorytet II. Aktywność społeczna promująca integrację wewnątrz i międzypokoleniową
- Priorytet III. Partycypacja społeczna osób starszych
- Priorytet IV. Usługi społeczne dla osób starszych (usługi zewnętrzne)

Koszty są kwalifikowalne w przypadku, gdy są niezbędne do realizacji zadania, racjonalne i efektywne, zostały faktycznie poniesione i udokumentowane; muszą być przewidziane w budżecie zadania, zgodne z wytycznymi określonymi w Regulaminie oraz odrębnymi przepisami powszechnie obowiązującego prawa.

Przedmiotem dofinansowania mogą być następujące koszty:

- merytoryczne związane z uczestnictwem beneficjentów ostatecznych w zadaniach;
- obsługi zadania publicznego, w tym koszty administracyjne – łącznie do 20% wartości dotacji, w tym obsługi finansowo-księgowej – do 5% wartości dotacji.

Ile może uzyskać:

- Maksymalna wartość dotacji: 200 tys. PLN
- Minimalny wkład własny: 10%
- Środki w ramach dotacji przelewane są zaliczkowo przed rozpoczęciem realizacji projektu

Uwagi dodatkowe:

Konkurs jest realizowany co roku. Nabór wniosków jest ogłaszany między grudniem a styczniem. Oferty należy przygotować elektronicznie w generatorze ofert. Realizacja projektów jest możliwa zazwyczaj w miesiącach kwiecień – grudzień danego roku. Rozliczenie dotacji następuje w ciągu miesiąca od zakończenia projektu poprzez złożenie sprawozdania rocznego.

Linki do programu lub konkursu:

www.senior.gov.pl/program_asos

PROGRAM SENIOR+

Pełna nazwa: PROGRAM WIELOLETNI „SENIOR+” na lata 2015-2020

Grantodawca: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Cel programu: Celem strategicznym Programu jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym seniorów poprzez rozbudowę infrastruktury ośrodków wsparcia w środowisku lokalnym oraz zwiększenie miejsc w placówkach „Senior+” przy dofinansowaniu działań jednostek samorządu w rozwoju na ich terenie sieci Dziennych Domów „Senior+” i Klubów „Senior+”.

Celem Programu jest w szczególności zapewnienie wsparcia seniorom (osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60+) przez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej także usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, a także oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej, w zależności od potrzeb stwierdzonych w środowisku lokalnym. W ramach Programu udostępniana jest seniorom infrastruktura pozwalająca na aktywne spędzanie wolnego czasu, a także zaktywizowanie i zaangażowanie seniorów w działania samopomocowe i na rzecz środowiska lokalnego.

Kto może pozyskiwać środki:

- jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego, powiatowego oraz wojewódzkiego

Na co może pozyskiwać środki:

- **Moduł 1** - jednorazowe wsparcie finansowe na utworzenie (przebudowę lub remont) i wyposażenie placówki. Wydatki inwestycyjne poniesione w ramach modułu 1 mogą dotyczyć tylko przebudowy pomieszczeń lub budynku.
- **Moduł 2** - zapewnienie funkcjonowania już istniejących placówek. Dofinansowaniu w ramach tego modułu podlegają działania związane z bieżącym utrzymaniem placówki.

Ile może uzyskać:

- Maksymalna wartość dotacji:
 - **Moduł 1** - jednorazowe wsparcie finansowe na utworzenie (przebudowę lub remont) i wyposażenie placówki. Dofinansowaniu w ramach tego modułu podlega do 80% całkowitego kosztu realizacji zadania, który nie może być wyższy niż 300 tys. zł – w przypadku Dziennego Domu „Senior+” oraz 150 tys. zł - w przypadku Klubu „Senior+”. Wysokość środków finansowych z budżetu państwa przeznaczonych w ramach wyżej wskazanych kwot na przebudowę lub remont pomieszczeń lub budynku nie może być wyższa niż 250 tys. zł w przypadku Dziennego Domu „Senior+” oraz 125 tys. zł w przypadku Klubu „Senior+”. Natomiast jednorazowa kwota dotacji przeznaczona na wyposażenie Dziennego Domu „Senior+” nie może być wyższa niż 80 tys. zł, a w przypadku Klubu „Senior +” wyższa niż 25 tys. zł.
 - **Moduł 2** - zapewnienie funkcjonowania już istniejących placówek. Dofinansowaniu w ramach tego modułu podlegają działania związane z bieżącym utrzymaniem placówki. Kwota dofinansowania na działalność bieżącą placówek uruchomionych w ramach programu wynosić będzie miesięcznie na utrzymanie jednego miejsca nie więcej niż 300 zł w Dziennym Domu „Senior +” oraz nie więcej niż 200 zł w Klubie „Senior+”, przy czym dotacja nie może stanowić więcej niż 40% całkowitego kosztu realizacji zadania.
- Minimalny wkład własny:
 - **Moduł 1** – 20%
 - **Moduł 2** – 60%

Uwagi dodatkowe:

Konkurs jest realizowany co roku. Nabór wniosków jest ogłaszany między grudniem a styczniem. Oferty należy przygotować elektronicznie w generatorze ofert. Realizacja projektów jest możliwa zazwyczaj w miesiącach marzec – grudzień danego roku. Rozliczenie dotacji następuje w ciągu miesiące od zakończenia projektu poprzez złożenie sprawozdania rocznego.

Linki do programu lub konkursu:

http://senior.gov.pl/program_senior_plus

Program „Generacja 5.0”

Pełna nazwa: Program „Generacja 5.0”

Grantodawca: Fundacja BGK im. J. K. Steczkowskiego

Cele programu:

- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i technologicznemu: inicjatywy w obszarze społecznym i technologicznym, mające na celu poszerzanie wiedzy i kompetencji u osób w wieku 50+ oraz pobudzenie ich do aktywności zawodowej;
- poprawa sprawności ruchowej i kondycji fizycznej: poprzez grupową rehabilitację lub fizjoterapię dla osób 50+;
- rozwój zainteresowań kulturalnych: wydarzenia kulturalne skierowane do osób 50+.

Kto może pozyskiwać środki:

- fundacje
- stowarzyszenia
- domy kultury
- biblioteki publiczne
- gminy

Na co może pozyskiwać środki:

- przygotowanie oraz prowadzenie zajęć, kursów lub warsztatów, o charakterze edukacyjnym lub rehabilitacyjnym, skierowanych do uczestników projektu;
- zakup sprzętu lub pomocy dydaktycznych, potrzebnych do zrealizowania projektu;
- organizację wydarzeń kulturalnych (częściowo);
- koordynację projektu (częściowo);
- ewentualne porady specjalistyczne.

Adresatem działań konkursowych są osoby w wieku powyżej 50. roku życia, mieszkające w gminach do 20 tys. mieszkańców na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Ile może uzyskać:

- Maksymalna wartość dotacji: 15 tys. PLN
- Wkład własny: nie jest konieczny

Uwagi dodatkowe:

Konkurs jest realizowany cyklicznie. Wnioski należy przygotować elektronicznie w generatorze na stronie www.dotacje.fundaciabgk.pl. Realizacja każdego dofinansowanego projektu musi się odbyć w terminie 2-3 miesięcy. Rozliczenie dotacji następuje poprzez złożenie sprawozdania.

Linki do programu lub konkursu:

www.fundacja.bgk.pl/program/generacja-5-0/

KONKURS MIKROGRANTÓW CENTRUM INICJATYW LOKALNYCH

Pełna nazwa:

Konkurs Mikrograntów
Centrum Inicjatyw Lokalnych

Grantodawca: Sieć „Działamy razem” oraz Stowarzyszenie Instytut Zachodni

Cel programu:

Celem otwartego konkursu ofert jest realizacja zadania w obszarze działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, mających na celu aktywizowanie lokalnych społeczności wokół celów o charakterze dobra wspólnego poprzez wsparcie organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych na terenie Miasta Poznania, które pragną podjąć wspólne działania wzmacniające i pobudzające aktywność społeczną w tym działania na rzecz wspólnej przestrzeni mieszkańców (ulicy, osiedla, dzielnicy czy miasta).

Kto może pozyskiwać środki:

Organizacje pozarządowe lub inne podmioty w rozumieniu art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz grupy nieformalne tj. grupy co najmniej trzech pełnoletnich osób fizycznych realizujące inicjatywy oddolne w obszarze sfery pożytku publicznego na rzecz lokalnej społeczności, posiadające obligatoryjnie Patronat organizacji pozarządowej.

Na co może pozyskiwać środki:

- koszty osobowe np. wynagrodzenia wychowawców, specjalistów, trenerów, animatorów i inne;
- koszty związane z odbiorcami mikrograntu np. zakup materiałów, wynajem sali, zakup żywności, catering, koszty podróży i inne;
- koszty działań informacyjno-promocyjnych np. plakaty, ulotki, ogłoszenia.

Ile może uzyskać:

- Maksymalna wartość dotacji: 5 tys. PLN
- minimalny wkład własny: 10%

Uwagi dodatkowe:

Konkurs będzie realizowany cyklicznie. Minimalny czas trwania działań podczas realizacji mikrograntu to 3 miesiące (90 dni kalendarzowych). Nieprzekraczalny termin rozliczenia mikrograntu to 14 dni kalendarzowych od dnia zakończenia realizacji mikrograntu. Kwota alokacji przeznaczona na 2019 rok wynosiła 300 tys. PLN na przedsięwzięcia z terenu Miasta Poznania. Minigranty w 2019 roku były przyznawane przez Wielkopolską Sieć Organizacji Pozarządowych „Działamy Razem” oraz Stowarzyszenie Instytut Zachodni realizujące na terenie Miasta Poznania projekt „Centrum Inicjatyw Lokalnych – Regrantingowe 2019” finansowany z budżetu Miasta Poznania.

Linki do programu lub konkursu:

www.dzialamyrazem.pl/konkurs-cil-2019/

Adamed dla seniora

Pełna nazwa: Adamed dla seniora

Grantodawca: Adamed Pharma S.A.

Cel programu:

Adamed dla Seniora to program społeczny, którego celem jest wpłynięcie na zmianę stylu życia seniorów.

Kto może pozyskiwać środki:

O finansowe granty mogą ubiegać się organizacje i instytucje realizujące lub planujące inicjatywy, których celem jest zachęcanie Seniorów do aktywności.

Na co może pozyskiwać środki:

Projekty dotyczące promocji aktywnego spędzania czasu przez Seniorów, przestrzegania zasad zdrowego stylu życia oraz działań z obszaru szeroko pojętej profilaktyki zdrowotnej. Kryteria: doświadczenie, jakość i przejrzystość działań, uwzględnienie potrzeb osób starszych oraz atrakcyjność i kreatywność zgłaszanego projektu.

Ile może uzyskać:

Spośród nadesłanych zgłoszeń jury wybiera trzy najlepsze projekty, które otrzymają nagrodę w wysokości kolejno **10 000, 5 000 i 3 000 zł**.

Dodatkowo, Jury przyznaje również Nagrodę Specjalną w wysokości **2 000 zł** dla Uczestnika Konkursu, którego projekt w szczególności wzmacnia działania prozdrowotne, profilaktykę zdrowia i aktywność fizyczną wśród Seniorów.

Uwagi dodatkowe:

Konkurs jest realizowany co roku.

Linki do programu lub konkursu:

www.adameddlaseniora.pl/

Seniorzy w Akcji

Pełna nazwa: „Seniorzy w akcji” inkubator+ dotacje na działania społeczne osób starszych i inicjatywy międzypokoleniowe

Grantodawca: Towarzystwo Inicjatyw Twórczych „ę” w ramach programu „Uniwersytety Trzeciego Wieku – Seniorzy w akcji” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Cel programu:

Celem konkursu „Seniorzy w akcji” jest wsparcie osób po 60. roku życia lub par międzypokoleniowych (osoba 60+ wraz z osobą młodszą o co najmniej 25 lat) w realizacji projektów wzmacniających uczestnictwo i sprawczość osób starszych w życiu lokalnych społeczności.

Kto może pozyskiwać środki:

Konkurs ma zasięg ogólnopolski. O wsparcie mogą ubiegać się osoby 60+ lub pary międzypokoleniowe (osoba 60+ i osoba młodszą o co najmniej 25 lat) we współpracy z organizacją pozarządową/instytucją, która pełni rolę podmiotu aplikującego o grant (tzw. „organizacja wspierająca”). Jedna organizacja/instytucja może być organizacją wspierającą dla maksymalnie dwóch pomysłów zgłoszonych na konkurs. Jedna osoba może zgłosić tylko jeden pomysł na konkurs.

Na co może pozyskiwać środki:

Zgłaszane projekty powinny realizować cele programu i mieścić się w co najmniej jednym z trzech obszarów:

- **DZIAŁANIA OBYWATELSKIE** - Reprezentowanie interesów i potrzeb osób starszych, tworzenie przestrzeni przyjaznych osobom starszym w środowiskach lokalnych;

- **AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA OSÓB STARSZYCH** - Działania promujące postawy i wartości obywatelskie, demokratyczne, działania wzmacniające głos osób starszych w decydowaniu o sprawach ważnych dla lokalnej społeczności oraz ponadlokalnie, działania na rzecz udziału osób starszych w rozwiązywaniu lokalnych i ponadlokalnych problemów, włączanie osób starszych do aktywnej i długofalowej współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- **DZIAŁANIA EDUKACYJNE I KULTURALNE** - Działania o charakterze kulturalnym, artystycznym i edukacyjnym – aktywnie włączające osoby starsze.

Wspierana jest realizacja przedsięwzięć, które realizują co najmniej jeden z poniższych celów:

- angażują osoby starsze do działania na rzecz otoczenia,
- działają na rzecz rozwoju wolontariatu osób starszych,
- włączają osoby starsze w dialog i współpracę z samorządem lokalnym,
- uruchamiają i rozwijają inicjatywy oparte na współpracy międzypokoleniowej.

Ile może uzyskać:

- Maksymalna wartość dotacji: 15 tys. PLN
- Minimalny wkład własny: 10% (rzeczowy, usługowy, wolontariat)

Uwagi dodatkowe:

Konkurs jest realizowany cyklicznie. Dotacje przyznane w ramach programu zostaną wypłacone na konto aplikującej instytucji/organizacji w dwóch ratach - pierwszej, wynoszącej 90% kwoty dotacji w terminie 14 dni roboczych od daty podpisania umowy dotacji i drugiej, wynoszącej 10%. Dotacje są przyznawane na projekty trwające do 10 miesięcy.

Linki do programu lub konkursu:

www.seniorzywakcji.pl/

Mikrogranty dla seniorów (Poznań)

Pełna nazwa: Mikrogranty dla seniorów

Grantodawca: Centrum PISOP/Urząd Miasta Poznania

Cel programu:

Celem Konkursu jest wsparcie aktywności społecznej seniorów (osób w wieku 60 lat i powyżej) poprzez umożliwienie realizacji działań grupom nieformalnym w zakresie aktywizacji środowisk senioralnych, realizacji inicjatyw międzypokoleniowych na rzecz seniorów miasta Poznania oraz podnoszenie jakości życia społeczności senioralnej.

Kto może pozyskiwać środki:

O przyznanie Mikrograntów w ramach Konkursu mogą ubiegać się WYŁĄCZNIE GRUPY NIEFORMALNE tj.:

- zespoły co najmniej trzech osób fizycznych posiadających pełną zdolność do czynności prawnych w wieku 60 lat i powyżej zamieszkujących miasto Poznań,
- realizujące wspólnie lub zamierzające realizować wspólnie Inicjatywy oddolne w Sferze Pożytku Publicznego,
- nieposiadające osobowości prawnej,
- prowadzące swoje działania na terenie Miasta Poznania,
- realizujące działania skierowane do seniorów/seniorek zamieszkujących miasto Poznań/inicjatyw międzypokoleniowych.

Na co może pozyskiwać środki:

- koszty osobowe merytoryczne tj. zatrudnienia trenerów, ekspertów,
- koszty związane z uczestnictwem bezpośrednich odbiorców Projektu np. zakup materiałów edukacyjnych, wynajem sali, zakup żywności, koszty podróży,
- koszty działań promocyjnych np. ulotki, plakaty, ogłoszenia prasowe.

Ile może uzyskać:

- Maksymalna wartość dotacji: 1,5 tys. PLN
- Wkład własny: nie jest wymagany
- Nabór wniosków prowadzony jest w trybie ciągłym do wyczerpania środków

Uwagi dodatkowe:

Realizowany w 2019 roku pilotaż ma szansę stać się cyklicznym źródłem wsparcia inicjatyw senioralnych. Projekty finansowane są ze środków budżetowych Miasta Poznania. Okres realizacji projektów do 45 dni.

Linki do programu lub konkursu:

<http://pisop.org.pl/konkurs-mikrogranty-dla-seniorow/>

Konkurs „BUDUJEMY PRZYSZŁOŚĆ”

Pełna nazwa: Konkurs „BUDUJEMY PRZYSZŁOŚĆ”

Grantodawca: Fundacja CEMEX

Cel programu:

Wsparcie projektów zgodnych z zapisami Statutu Fundacji CEMEX „Budujemy Przyszłość”, realizowanych w wybranych miastach i gminach m.in. Gmina Komorniki.

Kto może pozyskiwać środki:

- Organizacje pozarządowe.
- Osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego.

- Stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.
- Spółdzielnie socjalne.
- Spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy, pracowników.
- Kluby sportowe, uczniowskie kluby sportowe oraz związki sportowe.
- Publiczne przedszkola, szkoły.

Na co może pozyskiwać środki:

- wyrównywanie szans edukacyjnych,
- wsparcie rozwoju edukacyjnego i poznawczego dzieci i młodzieży,
- zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- wzrost poziomu uczestnictwa w kulturze,
- programy wspierające rozwój środowisk kulturalnych,
- zwiększanie obywatelskiego zaangażowania społeczności lokalnych poprzez mobilizowanie do aktywności i aktywizacji pomiędzy instytucjami i organizacjami pozarządowymi,
- inicjowanie narzędzi i metod upowszechniających sport i kulturę fizyczną oraz promocję zdrowego stylu życia.

Ile może uzyskać:

- Maksymalna wartość dotacji: do 4 lub 8 tys. PLN (do 90%)
- Minimalny wkład własny: 10%

Linki do programu lub konkursu:

www.budujemyprzyszlosc.org.pl

Pełna nazwa: 7.2.2 Usługi społeczne i zdrowotne - projekty konkursowe

Grantodawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Cel programu:

Przedmiotem konkursu są projekty określone dla Poddziałania 7.2.2 Usługi społeczne i zdrowotne - projekty konkursowe, Działania 7.2 Usługi społeczne i zdrowotne, Osi Priorytetowej 7 Włączenie społeczne, Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 (WRPO 2014+), przyczyniające się do wzrostu liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym korzystających z usług społecznych, także wśród seniorów.

Kto może pozyskiwać środki:

- podmioty ekonomii społecznej,
- organizacje pozarządowe,
- instytucje rynku pracy,
- podmioty utworzone przez jst realizujące zadania publiczne,
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz utworzone przez nie podmioty,
- państwowe jednostki budżetowe,
- podmioty lecznicze utworzone przez jednostki samorządu terytorialnego,
- niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, świadczące usługi medyczne w publicznym systemie ochrony zdrowia.

Na co może pozyskiwać środki:

1. projekty poprawiające dostęp do usług opiekuńczych i asystenckich,
2. projekty zwiększające dostęp do mieszkań chronionych/wspomaganych,

3. projekty służące dostarczaniu narzędzi rozwoju usług społecznych lokalnym usługodawcom i zwiększenie potencjału lokalnych społeczności do samodzielnego świadczenia usług społecznych i zdrowotnych, z wykorzystaniem narzędzi deinstytucjonalizacji. W ramach przedmiotowego typu projektów przewiduje się utworzenie systemu wsparcia osób niesamodzielnych (co do zasady starszych), które wraz z opiekunem faktycznym będą miały możliwość skorzystania z kompleksowego wsparcia, którego najważniejszym elementem, a zarazem punktem wyjścia będzie Środowiskowe Centrum Wsparcia Osób Starszych.

Przykładowe projekty realizowane w Metropolii Poznań w ramach poddziałania:

- Pogodna Jesień Życia w Poznaniu i powiecie wągrowieckim
- Nie jesteśmy sami-kompleksowy program wsparcia osób niesamodzielnych i niepełnosprawnych
- Akademia Samodzielności dla osób z niepełnosprawnością w Wielkopolsce
- Niesamodzieln i niepełnosprawni mają wsparcie

Ile może uzyskać:

- Minimalna wartość dotacji: 50 tys. PLN
- Minimalny wkład własny: 5%

Uwagi dodatkowe:

Konkurs jest realizowany cyklicznie do wyczerpania środków w ramach poddziałania. Nabór wniosków odbywa się poprzez generator online. Okres realizacji projektu może trwać do 36 miesięcy (3 lata). Dotacja jest przyznawana częściowo w formie zaliczek. Należy rozliczyć się z zaliczki przed uzyskaniem kolejnej płatności.

Linki do programu lub konkursu:

www.wrpo.wielkopolskie.pl

9. Potrzebujesz więcej info o dotacjach na projekty senioralne?

Poniżej kilka linków do stron z informacjami o możliwych źródłach dofinansowania przedsięwzięć senioralnych:

www.ngo.pl

www.fundusze.ngo.pl

www.niw.gov.pl

www.witkac.pl

www.pisop.org.pl

www.dzialamyrazem.pl

www.asos2020.mpips.gov.pl

www.senior.gov.pl

www.funduszobywatelski.pl

www.poznan.uw.gov.pl/konkursy-dla-organizacji-pozarzadowych

www.bip.umww.pl/292---489---k_otwarte-konkursy-ofert

www.tesco.pl/pomagamy

www.kulczykfoundation.org.pl

www.aquanet.pl/konkursy-na-dzialania-charytatywne,22

www.gkpge.pl/fundacja

www.fundacja.bgk.pl

www.fundacja.pzu.pl

www.fundacja.santander.pl

Dodatkowo warto zajrzeć na strony dotyczące **samorządowych budżetów obywatelskich** na terenie Metropolii Poznań. Duża część pomysłów na inicjatywy może zostać zrealizowana ze środków np. Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego.

www.konsultacje.metropoliapoznan.pl

www.budzet.um.poznan.pl

www.kornik.budzet-obywatelski.org

www.komorniki.budzet-obywatelski.org

www.czerwonak.pl/budzetobywatelski

www.bogm.mosina.pl

www.szamotuly.budzet-obywatelski.org

www.swarzedz.pl/bogs

www.lubon.budzet-obywatelski.org

www.srem.budzet-obywatelski.org

www.puszczykowo.pl/portalpbo

www.dbo.dopiewo.pl

www.kostrzyn.budzet-obywatelski.org

www.tarnowo-podgorne.pl/budzet-inicjatyw-spolecznych

Załącznik – wzór formularza „małego grantu”

Załączniki do rozporządzenia
Przewodniczącego Komitetu do
spraw Pożytku Publicznego z dnia
24 października 2018 r. (poz. 2055)

Załącznik nr 1

WZÓR

UPROSZCZONA OFERTA REALIZACJI ZADANIA PUBLICZNEGO

POUCZENIE co do sposobu wypełniania oferty:

Ofertę należy wypełnić wyłącznie w białych pustych polach, zgodnie z instrukcjami umieszczonymi przy poszczególnych polach

oraz w przypisach.

Zaznaczenie gwiazdką, np.: „pobieranie*/niepobieranie*” oznacza, że należy skreślić niewłaściwą odpowiedź, pozostawiając prawidłową. Przykład: „pobieranie*/~~niepobieranie*~~”.

I. Podstawowe informacje o złożonej ofercie

1. Organ administracji publicznej, do którego jest adresowana oferta	
2. Rodzaj zadania publicznego¹⁾	

II. Dane oferenta(-tów)

1. Nazwa oferenta(-tów), forma prawna, numer w Krajowym Rejestrze Sądowym lub innej ewidencji, adres siedziby, strona www, adres do korespondencji, adres e-mail, numer telefonu	
2. Dane osoby upoważnionej do składania wyjaśnień dotyczących oferty (np. imię i nazwisko, numer telefonu, adres poczty elektronicznej)	

¹⁾ Rodzaj zadania zawiera się w zakresie zadań określonych w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, z późn. zm.).

III. Zakres rzeczowy zadania publicznego

1. Tytuł zadania publicznego				
2. Termin realizacji zadania publicznego²⁾	Data rozpoczęcia		Data zakończenia	
3. Syntetyczny opis zadania (wraz ze wskazaniem miejsca jego realizacji)				
4. Opis zakładanych rezultatów realizacji zadania publicznego				
Nazwa rezultatu	Planowany poziom osiągnięcia rezultatów (wartość docelowa)	Sposób monitorowania rezultatów / źródło informacji o osiągnięciu wskaźnika		
5. Krótka charakterystyka Oferenta, jego doświadczenia w realizacji działań planowanych w ofercie oraz zasobów, które będą wykorzystane w realizacji zadania				

IV. Szacunkowa kalkulacja kosztów realizacji zadania publicznego

Lp.	Rodzaj kosztu	Wartość PLN	Z dotacji	Z innych źródeł
1.	Koszt 1			
2.	Koszt 2			
3.	Koszt 3			
4.	Koszt 4			
5.	Koszt 5			
Suma wszystkich kosztów realizacji zadania				

²⁾ Termin realizacji zadania nie może być dłuższy niż 90 dni.

V. Oświadczenia

Oświadczam(-my), że:

- 1) proponowane zadanie publiczne będzie realizowane wyłącznie w zakresie działalności pożytku publicznego oferenta(-tów);
- 2) pobieranie świadczeń pieniężnych będzie się odbywać wyłącznie w ramach prowadzonej odpłatnej działalności pożytku publicznego;
- 3) oferent* / oferenci* składający niniejszą ofertę nie zalega(-ją)* / zalega(-ją)* z opłacaniem należności z tytułu zobowiązań podatkowych;
- 4) oferent* / oferenci* składający niniejszą ofertę nie zalega(-ją)* / zalega(-ją)* z opłacaniem należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne;
- 5) dane zawarte w części II niniejszej oferty są zgodne z Krajowym Rejestrem Sądowym* / inną właściwą ewidencją*;
- 6) wszystkie informacje podane w ofercie oraz załącznikach są zgodne z aktualnym stanem prawnym i faktycznym;
- 7) w zakresie związanym ze składaniem ofert, w tym z gromadzeniem, przetwarzaniem i przekazywaniem danych osobowych, a także wprowadzaniem ich do systemów informatycznych, osoby, których dotyczą te dane, złożyły stosowne oświadczenia zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.

.....
.....
.....

Data

(podpis osoby upoważnionej lub podpisy
osób upoważnionych do składania oświadczeń
woli w imieniu oferentów)

Broszura przygotowana przez zespół autorów ze Stowarzyszenia CREO

Broszura przygotowana w ramach projektu
„Czas na seniora w Metropolii Poznań i Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej”

Projekt finansowany ze środków Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób
Starszych na lata 2014 – 2020 oraz środków własnych Stowarzyszenia Metropolia Poznań
i Stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko-Ostrowska

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

www.senior.metropoliapoznan.pl

www.sako-info.pl/sfera-spoeczno-gospodarcza/asos-czas-na-seniora/